

Bankzitter

Ton Lenders

Foto: Ton Lenders,
Sønderborg (DK) -
2021

Vele beekjes maken een groot water

We hebben allemaal de aandrang om vooral groot te denken. Dat geldt zeker voor allerlei facetten die raken aan beleid, met name aan de uitvoering daarvan, met als gevolg dat we de 'menselijke maat' in de politiek volledig kwijt zijn. Dat is althans wat we tegenwoordig als verklaring voor allerlei misstanden van 'Den Haag' te horen krijgen. Maar zelfs de menselijke maat is in de zoektocht naar oplossingen vaak te groot. Ontwerper/kunstenaar Arne Hendriks begon in 2007 een prijswinnend artistiek onderzoek met als doel de mens zelf te laten krimpen. Het project kreeg de naam 'The Incredible Shrinking Man'. Het zet aan tot 'krimpenden': het opzij zetten van eigen ego, een vaardigheid die de meeste beleidsmakers missen en die ze in het verleden mogelijk ook nooit hebben bezeten. Als eyeopener verwijst Hendriks naar bevolkingsgegevens over lichaamslengtes waaruit blijkt dat elke centimeter boven 152 cm de gemiddelde levensduur verkort met zes maanden. De kleinste vrouw ter wereld (153 cm) werd 75 jaar oud. Korte mensen leven langer. De mens zou eigenlijk moeten streven naar een lengte van 50 cm, ongeveer de lengte die hij heeft bij zijn geboorte. Dat zou de voedselbehoefte in de wereld terugbrengen naar 2% van de huidige en met de bouw van 'tiny houses' ook de huisvestingsproblemen in één klap oplossen. Kleine mensen maken de omgeving groter zodat die meer aandacht krijgt en waardoor met name de rol van de natuur betekenisvoller wordt.

De natuurbeschermer heeft de neiging om bij 'groeidenken' direct te wijzen naar grootschalige landbouw, industrie of woningbouw. Maar ook de terreinbeheerder houdt van aaneengesloten hectares. Niet voor niets moest er in Limburg een aparte organisatie opgericht worden voor het beheer van kleine landschapselementen. Zo zal ook Stichting het Limburgs Landschap gewikt en gewogen hebben bij de eerste aankopen in het stroomgebied van de Vlootbeek. Dat ouderwetse 'groeidenken' heeft inmiddels wel geresulteerd in grote aaneengesloten natuurterreinen die adequaat kunnen worden beheerd.

Gelukkig wordt bij het Landschap tegenwoordig ook het 'krimpenden' omarmd. Niet dat het areaal waardevolle natuur wordt verkleind, maar wel dat men beduidend meer oog heeft voor de natuursnippers die het landschap maken of breken en die in Limburg door gebrek aan belangstelling te lang zijn verwaarloosd. Ook boeren en buitenlui krijgen hier opnieuw aandacht voor en een enkeling helpt zelfs mee aan de wederopbouw van een gevarieerd landschap. Ik denk dat beide themanummers over het Vlootbeekdal deze natuurontwikkeling op een perfecte manier illustreren. Het Vlootbeekgebied is inmiddels een titel als Nationaal Park of Nationaal Landschap meer dan waard.

Betekenis: Veel kleine dingen samen kunnen toch iets groots maken.